

שושלת רבי דוד מקראטי

- 2443 - 2444 -

רבי דוד מקראטי ב"ר אליעזר ברוורמן ובנו: רבי אריה ליב מקראטי, פודוליה

רבי דוד נפטר בחודש אב תרס"ה

תולדותיו

מכתבי הרבנים הק' אדמו"ר שליט"א - אדמו"ר מקריטא בפודוליה.

שמח לבי ותגל נפשי בפעולתו הטהורה והטובה, דבר בעתו מה טוב ויפה עשה בעטו, עט סופר, מהיר להכות על קדקד הסופרים התועים ולחזק אמונתנו, דבריו ערבים על אוזן שומעת, נאמרים בתבונה ובדעת ואמינא לפעלא טבא יישר כחו וחילו, וברך ה' אותו וברוך יאמרו לעומתו והנה לוטה פה תמיכתי, שני רו"כ, ואבקש כל יראי ה' כי יהא בתומכין דאורייתא וממני יראו וכן יעשו, הנני ידיו הק' דוד בהרב מוהר"ר אליעזר זצלה"ה

(מכתבו נדפס ב"הפיסגה של הלל" דוד הכהן טריווש, חוברת א', קובץ חמישי, ווילנא תרנ"ט, ע' 76)

מדי עברי פה דרך מחנה וואלנטיין ולבי ועיני ראו את המחברת "אבוקה לשחיטה", ו"נר לבדיקה" מאת ידידי הרב המופלג חו"ב מתון ומסיק שמעתתא אליבא דהלכתא ירא שמים הר' שמחה בונים שו"ב נ"י ואם כבר העידו עליו קמאי רבנן וסבוראי וגאוני ארץ ובתוכם אאמו"ר הרב הצדיק זצלה"ה אך אחרי כי טעמתי מעט דבש מנופת צוף אמרותיו ומחוקי הטבע שהתפעלות מוליד התרגשות ולמען להגדיל תורה הנני כיהודה ועוד לקרא להיות לסניף לגדולי דורנו אשר נתנו מהודם עליו וראיתי את אשר עשה, הכל יפה בעטו ובעתו ומצאתיו מלא דברי אמרי שפר בטוב טעם ודעת עמודיו ואדניו ע"ד שואל ומשיב כהלכה, מערכה מול מערכה ובין דין לדין בעוצם עמוקה של הלכה בין משואבים, שואבי מים חיים, דולה ומשקה מאשכולות פרי תבונתו בדעה חרוצה וסלולה בפנים מסבירות ואמינא לפעלא טבא יישר חילו לאורייתא ויפוצו מעינותיו חוצה ומתועלת הברכה העליונה יזכה להוציא לאור חיבורו ורבים יהנו מפריו ותומכם ומחזיקיו ישאו ברכה מאת ד' ויהי כזית הודם והצלחתם נצח. הכ"ד הק' ארי' ליב באאמו"ר הרב הצדיק מוהר"ר מקראטי.

(הסכמתו לספר "קול שמחה", קלז' תרפ"ה)

❖ תולדותיו:

שושלת זו היא בלתי ידועה. ב"שם ושארית" להרב לוי הלוי גרוסמן מובא בערך קראטא (עמוד קב): הרב ר' אהרן משה, תלמיד רבי פנחס מקוריץ, בנו רבי אליעזר, בנו רבי דוד - חתן רבי יוסף קצנבלוגן מגראסעלעס, בנו רבי אריה ליב חתן רבי מיכל מקארעץ, בנו רבי מרדכי חתן רבי נחמיה מברנוביץ וחתנו - רבי אברהם יהושע השל ב"ר משה דן טברסקי מסקווירא.

רבי אריה ליב נזכר גם ב"אהלי שם" של שמואל נח גוטליב ושם נזכרת רבנותו בקראטי "על חזקת אבותיו, דוד אחר דוד, זה מאה שנים" ללא ציון אדמו"ריותו.

בספר "אלון בכות" (טשרנוביץ תרמ"ד) נדפס הספד על רבי דוד מקראטי.

❖ הסכמות:

מדי עברי קריה נאמנה וואלאנטיין הראה לי ידידי הרב המופלא חריף ובקי ירא אלקים מרבים הר' שמחה יונה שו"ב נ"י ויזרח כשמש את מחברתו אשר טרח ויגע ומצא על הלכות שו"ב ושמתי עיני בו ומצאתי בו את שאהבה נפשי רב פעלו וספרו הנקוב בשמו "קול שמחה" ו"נר לבדיקה" ו"אבוקה לשחיטה" יען שמאיר להשו"ב לחזור בעל פה הדינים הנחוצים להם ולהיות שגורים על לשונם אסף מלא חופניו מכל השו"ת החדשים והישנים וגם חידוש בברך שכלו הזך הכל עשה יפה בעתו, עט סופר מהיר, יהי ד' בעזרו ויפיק זממו אל הפועל להוציא מחברתו לאור עולם ואמינא לפעלא טבא יישר חילו וכחו לאורייתא, וברך ד' אותו ברוך יאמר לעומתו יהללו את שמו יפוצו מעינותיו חוצה וישקו ממנו עדרי צאן קדשים.

הכ"ד הכו"ח לכבוד התורה ולומדיה, יום א' ואתחנן ה' מנחם אב תרס"ה

(הסכמתו לספר "קול שמחה", קלז' תרפ"ה)

שושלת רבי צבי הירש מליסקא

- 2445 -

רבי צבי הירש מליסקא

בן רבי אהרן מאויהל

מייסד שושלת ליסקא

תלמיד מובהק לרבי משה טיטלבוים מאויהל

אייר תקנ"ח - י"ד מנחם אב תרל"ד

❖ תולדותיו:

1234567

יצק מים על ידי גדולי הגאונים ובהם רבי אברהם מדמביץ ורבי הירש מבונהאד. שנים בילה בחצרו של בעל "שמח משה" ואף נסע לצדיקים אחרים, כגון: רבי ישראל מרוז'ין, רבי מאיר מפרמישלן, רבי שלום מבעלזא, רבי אשר מרופשיץ, רבי אליעזר מדזיקוב, רבי חיים מצאנז ואחרים. גם לאחר שהקים את חצרו בליסקא ובאו אליו אלפי חסידים לא פסק מלנסוע לצדיקים אחרים. גדולי הדור הללו בשל מידותיו הנעלות וביחוד הפליג בשבחו רבי חיים מצאנז. היה גדול בתורה ונזכר תכופות בשו"ת של גדולי דורו. ספריו בחסידות הם: "אך פרי תבואה" על התורה ו"הישר והטוב", שני חלקים דרשות והספדים.

אוצר החכמה

לאחרונה יצא לאור - ע"י נכדו בירושלים - "הגדה של פסח" עם פירושו "אך פרי תבואה".

השאר שני חתנים נודעים: רבי חיים פרידלנדר, בעמח"ס "טל חיים" ורבי יוזפא גולדברגר, סוחר, שנהג בפרישות כאחד מקדושי עליון. את מקומו מילא חתנו רבי חיים ותלמידו - שמשו רבי ישעיהו קרסטירר, צדיק עממי בחסידות הונגריה.

❖ עליו:

בראש השנה, בב' הימים, היה דורש דרשות גדולות ונוראות אשר אין לצייר אותם. בעלותו לפני ארון הקודש מיד נפל אימה ויראה על כל העם, כי כאשר אחז הפרוכת ושמו על פניו ומתפלל תפילה קצרה היו ידיו מרתתין ואיבריו דא לדא נקשו מחמת גודל הפחד והחרדה שהיו עליו והיתה דרכו תמיד בקדש להתחיל אחינו בני ישראל ומיד נשפך כמים לב השומעים והיה כנחל שוטף דמעת עיני הזקנים העומדים על הספסלים בגובה העזרה... ועל כל הפסק והפסק היה שואג כילדה ממש או ויא, או ויא...

והיה דורש תמיד בפרשת העקידה להמליץ טוב על ישראל ולעורר זכות אבותינו הקדושים.

(דרכי הישר והטוב, כ"ד ע"א)

❖ תורתו:

אדם שרוצה לומר תורה ומוסר לחבירו, צריך שיקיים בעצמו את התורה והמוסר הזה ואז יהיו דבריו נשמעים, כדרך חסידים ואנשי מעשה שאינם רוצים לומר, רק מה שהם בעצמם קיימו. והנה השי"ת גם כן הלך עם התורה שלו דרך הארבע עולמות עד שבא לעולם הזה - עולם העשיה - ונתן את התורה לנו וזהו "ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה" (בראשית כד, סו) דהיינו מה שהוא בעצמו קיים קודם.

(בספרו "אך פרי תבואה" פ' חיי)

"נר חנוכה מצוה להניחו על פתח ביתו מבחוץ" (שבת כא, ב) יש לומר הטעם משום שהיונים נכנסו להיכל וטמאו כל השמנים שבהיכל. היינו: רצו להכחיש כל חכמות התורה ואמרו שאין חכמה אלא חכמת הטבע וחכמת התורה אינה מעלה ואינה מורידה חס וחלילה. על כן גזרו: "כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל", שאין שום חילוק בין ישראל לאומות והגם שישראל עושים מצוות הבורא ואומות העולם אינם עושים - מכל מקום הכל אחד הוא ועל כן תיקנו ישראל להדליק נרות מבחוץ דהיינו להוכיח שאפילו חכמת הטבע נבנית על פי התורה כי הטבע הוא עזר לתורה דהיינו שאם אדם זכאי בדינו ע"פ התורה, הרי גם הטבע מסייע לו בדבר הזה והטבע הוא שלוחא דרחמנא. לא כמו שאומרים הרשעים שהעולם כמנהגו נוהג אלא שהכל הוא על פי התורה. זהו הפירוש: "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם. כי על כל מוצא פי ה' יחיה